

HRVATI U REKAŠU

miercuri, 22 iulie 2015

Oskarima kim

Hrvatima iz Rekaša pretpostavlja se da su tamo pristigli

sredinom 17. stolje a iz isto ne
Slavonije.

Zna

se da je u to doba njihova zajednica brojala nešto više od 700 pripadnika. U zadnjem vremenu njihov je broj drastično opao, tako da se danas može realno govoriti o samo 50 članova ove hrvatske zajednice.

U

Rekašu postoje i druge narodnosti: Rumunji, Nijemci, Srbi, Mađari i Romi, a svaka je od tih narodnosti živjela u prošlosti u određenom dijelu ovog naselja. Hrvati su stanovali u nekoliko sokaka u sjevernom i zapadnom dijelu Rekaša, odnosno u Oskarima koji strani. Danas podijeljenost u stanovanju po narodnostima je manje izražena.

Kakvi

su bili odnosi između u Hrvata starosjedilaca i ostalih etničkih manjina ovog mjesta u dalekoj prošlosti možemo jedino nagađati, ali kako je sve to funkcioniralo u zadnjim godinama doznajemo od profesora Ivana Jankulova, ovdje koji je rođen u Rekašu u 1950. godine te koji je cijeli svoj život proveo u ovom multietničkom naselju. "Mi, Hrvati smo etnička manjina koja zna četiri jezika, jer smo naučili od Mađara mađarski, od Srba srpski, a rumunjski smo naučili u školi. Nikad nije bilo nikakvih etničkih nesporazuma među nama. Svi smo se družili. Išli smo na balove kod Nijemaca i Mađara, oni su dolazili k nama; igrali smo nogomet, zajedno smo sastavljali ekipe i sve je bilo u redu. U mojoj mladosti ovdje je bilo nekoliko stotina Hrvata, ali s vremenom ženidbe su između nas bile sve rjeđe pa, danas, skoro da smo nestali. Nismo više imali mladi koji da nam preuzmu mjesto. Danas ima otprilike negdje oko 50-60 Hrvata. Ali, svi smo stari. Mi još uvijek održavamo, koliko god možemo, naš hrvatski običaji i tradicije."

Rekaš;

pored multietničke harmonije, koja može poslužiti kao primjer cijeloj našoj državi, a i van njezinih granica, može se pohvaliti i multietničkim zborom. Utemeljen 1888. godine kao "Oskarima" koja ko pjeva ko društvo, a poslije, nakon višegodišnje stanke, obnovljen 1992., svoju aktivnost obavlja u mjesnoj Katoličkoj crkvi, ali redovito nastupa i na različitim scenama u državi ili pak inozemstvu. Vidjeli smo ga "na djelu"; jedne lijepe svibanjske večeri, kada su se njegovi članovi ljubazno odazvali pozivu uredništva ZHR-a i okupili u mjesnoj katoličkoj crkvi kako bi otpjevali etničke hrvatskih pjesama iz svog bogatog repertoara. "1992. godine u Oskarima u župu dolazi novi župnik – vl. Ioan Ciurariu. On puno voli pjesmu i pjevanje, pa je nas okupio oko sebe da bi zajedno pjevali. Na početku bili smo oko tridesetak, ali smo ostali samo petnaest jer, vidite, za pjevanje treba puno vremena i strpljenja i, na žalost, te stvari ne stoje svima na raspolaganju" – reče nam gospođa Marica Peli, jedna od članica Rekaškog zbora. "Oskarima" imaju staru tradiciju pjevanja. Godine 1888. u Rekašu je osnovan Oskarimački zbor. Pjesme su im bile uglavnom crkvene, ali imali su i svjetovnih pjesama. Taj je zbor trajao sve do 1925. godine, a poslije toga, u crkvi, pošli su djelovati etnički zborovi. Svaka je nacionalna manjina imala svoj mali zbor, a to je trajalo, kako sam već rekla, do 1992. godine kada nas je novi župnik ujedinio u jedan veliki zbor i pjevamo zajedno na hrvatskom, mađarskom, njemačkom, rumunjskom, pa čak i na latinskom jeziku. Jedino sam ja ista Hrvatica u ovom zboru. Naš dirigent i njegov brat, koji pjeva u zboru,

su pola Hrvati, a ima i dvije ženske, koje su samo frtalj Hrvatice. Uglavnom pjevamo u crkvi, svake nedjelje na svetoj misi, ali nastupali smo i na koncertima i festivalima u Temišvaru, Rešici, Buzijašu, Radni. Bili smo jedamput ak i na festivalu u Sighișoara. Pjevali smo i u inozemstvu: u Maarskoj, Austriji, Njemačkoj i naravno u Hrvatskoj, gdje smo nastupali već etiri puta – nastaviti će s ponosom Marica.

Marica

Peli i Ivan Jankulov vrijedni su i aktivni članovi hrvatske zajednice, koji još uvijek djeluju na kulturnom i obrazovnom polju rekaškog života. Nažalost, od nekadašnje brojne starosjedilačke hrvatske zajednice, danas je preostala samo lijepa uspomena u kolektivnom pamćenju Rekašana te nekoliko slika hrvatskih ličnosti i hrvatskih ulica sačuvanih u mjesnom muzeju.

Daniel Lucacela